

Význam odborně-metodické a standardizační činnosti ČAH

Josef Vojtěch Datel, jvdatel@gmail.com

XVI. hydrogeologický kongres, Ústí nad Labem 6. - 9. 9. 2022

Odborně metodická činnost České asociace hydrogeologů

- ▶ Článek I Stanov: Česká asociace hydrogeologů, z.s. je nezávislá, stavovská, dobrovolná organizace typu profesní komory zastupující odborné zájmy hydrogeologů v České republice, a **pečující o rozvoj a úroveň oboru hydrogeologie.**
- ▶ Článek III, písmeno b) Stanov: Posláním ČAH je zajišťování a ochrana společných profesních zájmů svých členů, a **péče o rozvoj celého oboru hydrogeologie v ČR.**
- ▶ Článek IV, písmeno b, odst. 5 Stanov: **zpracování odborných metodik, postupů a doporučení**
- ▶ Článek IV, písmeno c, odst. 1 Stanov: **shromažďuje, šíří a publikuje odborné informace z oblasti hydrogeologie**
- ▶ **Odborně metodická činnost je jedním z hlavních poslání ČAH** (vedle informačních služeb, pořádáním odborných seminářů a konferencí, hájení zájmů svých členů, sledováním stavu dodržování etických zásad v oboru, a reprezentováním oboru hydrogeologie vůči státu)

Požadavky po odborně-metodické činnosti

- ▶ **Od členů ČAH i neorganizovaných hydrogeologů** – návody, metodiky a schválené postupy usnadňují práci, a sjednocují a zvyšují její odbornou úroveň
- ▶ **Od státních orgánů různých stupňů** – metodiky umožňují lepší práci orgánů při vodoprávní činnosti, koncepční a kontrolní činnosti i při řešení stížností a sporů, mají se o co opřít při rozhodování, co bylo uděláno správně a co ne.
- ▶ **Od objednatelů prací** – metodiky umožňují laikům identifikovat nekvalitní práci nebo vzniklá pochybení (do určité míry)
- ▶ **Od odborníků jiných specializací** – metodiky umožňují zajištění základní odborné úrovně práce i v sousedních oborech (inženýrská geologie, hydrologie, vodní hospodářství, užitá geofyzika, ložisková geologie apod.), pokud narazí okrajově na sběr a vyhodnocení hydrogeologických dat
- ▶ **Požadavky na odborně- metodickou činnost ČAH jsou vítány ze všech stran.**

Druhy metodických postupů

1. **Rozpracování a upřesnění postupů platných předpisů** (zákonů, vyhlášek apod.), především z odborného a technického hlediska
2. **Reakce na problémy z praxe** – doporučený správný postup nějaké činnosti může být první pomocí pro zlepšení situace, než se podaří jiné, účinnější řešení (legislativní opatření, soudní rozhodnutí apod.)
3. **Aplikace teoretických poznatků pro správné použití v praxi** – jak nové znalosti, postupy, objevy konkrétně využít při řešení konkrétních úkolů
4. **Správné postupy použití technických zařízení a technologií** – zvláště pokud se objevují nové přístroje a zařízení, nové postupy měření, případně se přebírají postupy a nástroje z jiných oborů a je třeba je přizpůsobit hydrogeologické praxi

Nezastupitelná role ČAH – nikdo jiný než profesní organizace tyto problémy řešit systémově nemůže. Zásadní spolupráce se státem – jeho odpovědnost v bodě 1 je jasná, v bodě 2 je důležitá, a v bodech 3 a 4 je vítaná.

Jak tuto činnost optimálně zajistit?

- ▶ **Kdo by měl zpracovávat tyto metodiky?** Předseda asociace, nebo výkonná rada jako doposud? Nebo spíše vybraní nejlepší odborníci z našich řad na danou problematiku?
- ▶ **Za co by měly být zpracovávány tyto metodiky?** Bezplatně členy výkonné rady, kteří si rádi zaplatí čas, cestu do terénu z vlastních prostředků, či přednášení na bezplatných seminářích pro úředníky či odbornou obec jako doposud? Nebo spíše za reálně stanovenou odměnu, která zaplatí čas špičkových odborníků a je tak předpokladem toho, že vznikne kvalitní materiál?
- ▶ **Kde peníze vzít?** Očekávali bychom aspoň částečnou přímou podporu od státu pro ty nejdůležitější metodiky související s novými předpisy a akutními problémy z praxe. Další zdroje se mohou nabízet z různých dotačních titulů (spíše dlouhodobější koncepčnější záležitosti), anebo z omezených vnitřních zdrojů asociace (pro řešení akutních problémů a rychlá řešení – z členských příspěvků, výtěžky z naší činnosti apod.).

Řešení?

- ▶ Jako jediné řešení z této situace vidím v **profesionalizaci naší činnosti**.
- ▶ Je nejvyšší čas, abychom přestali být spolkem zahrádkářů, a posunuli se na profesionální úroveň. Tedy mít placený aparát, mít zdroje na zaplacení práce potřebných odborníků, mít zdroje na pořádání profesionálních seminářů pro systematické školení úředníků vodoprávních a dalších úřadů, mít zdroje na zaplacení špičkových specialistů z výzkumu, univerzit i z praxe, aby zajišťovali pravidelné celoživotní vzdělávání hydrogeologů i lidí z okolních specializací.
- ▶ Mělo by být normální, že i hydrogeolog z malé firmy řešící drobné komunální zakázky si bude zakládat na tom, že je špičkový odborník, že i úředník na místním vodoprávním úřadě bude aspoň rámcově rozumět tomu, co dělá, o čem rozhoduje, bude schopen rozeznat nekvalitní práci.
- ▶ A to se nepodaří bez toho, aniž by tu byly kvalitní metodiky, nabídka metodických služeb a konzultací, kvalitní semináře a pravidelné vzdělávání. A to nejde dělat na potřebné úrovni na koleně, jako doposud.

Geologická komora?

- ▶ Nejsem sám, který vidí **řešení ve vzniku geologické komory** na základě zákona, se všemi atributy profesních komor, tedy především s povinným členstvím, a dobře propracovanými právy a povinnostmi svých členů.
- ▶ Článek III, písmeno f Stanov: **ČAH je připravena spolupracovat s partnerskými profesními asociacemi dalších geologických oborů na vzniku jednotné geologické komory ČR.**
- ▶ Obor hydrogeologie je příliš malý, aby postupoval sám, **je nezbytný jednotný postup v rámci všech geologických oborů.** Zde vidím jako nezastupitelnou koordinační roli UGA.
- ▶ **Další výhody geologické komory** – lepší hájení zájmů svých členů, možnost ovlivňovat ceny prací, kvalitnější odborná práce bude znamenat i lepší ochranu přírodních zdrojů a celého životního prostředí, a snad také ztratíme nálepku těch, kteří pracují nekvalitně, těch, kteří závěry svých posudků přizpůsobují tomu kdo zaplatí apod. Opravdu se vnitřně až tak divíme ČKAIT, že nás považuje za divný spolek lidí, na které je potřeba si dávat pozor?
- ▶ **Je to běh na dlouhou trať, ale měli bychom se na něj vydat.** Už kvůli další generaci našich následovníků, abychom pro ně zajistili lepší podmínky pro jejich práci.

Děkuji za pozornost.